

2015 m. rugsėjo 22 d. pranešimas VIR

Seimo nario Juliaus Sabatausko kalba Nepriklausomybės Akto signatarų minėjime

Gerb. Antano Karoblio artimieji, gerb. Kovo 11-osios Akto signatarai, gerb. Kolegos, visi minėjimo dalyviai.

Vos septynerių sulaukusio Antano Karoblio šeima buvo priversta slapstytis nuo tremties – keliaudama iš vieno sodžiaus į kitą, glausdamasi pas gimines ar pažįstamus. Kol galų gale gyvenimo keliai atvedė į Joniškėlį.

Baigiantis 1951 metų vasarai, pasinaudojęs pažintimis, Antano Karoblio tėvas įsidarbino Joniškėlio plytų gamykloje garo katilo mašinistu. Maždaug už trijų kilometrų nuo plytinės, Stačiūnų kaimo teritorijos pakraštyje, susirado tuščią sodybėlę. Jos savininkas, turintis namą Pasvalyje, leido čia apsigyventi.

1951 metais Antanas Karoblis atėjo į Joniškėlio vidurinės mokyklos 6-ąją klasę. Prasidėjo naujas, labai svarbus būsimojo Kovo 11-osios Akto signataro brandos etapas. Besimokydamas Joniškėlyje trylikametis Antanas Karoblis kartu su bendraminčiais įkūrė pagrindinę moksleivių organizaciją „Geležinis vilkas“. O naktį iš 1956 metų gruodžio 31-osios į 1957 metų sausio 1-ąją su organizacijos nariais medyje priešais Joniškėlio bažnyčią iškėlė nepriklausomos Lietuvos trispalvę. (Sovietinis saugumas drąsuolius išaiškino ir 1957 m. vasario 15 d. vienuoliktokas Antanas Karoblis buvo pašalintas iš Joniškėlio mokyklos. Vidurinę mokyklą baigė neakivaizdžiai Panevėžyje 1958-aisiais.

Jo nepriėmė į VU. Buvo pašalintas iš Vilniaus pedagoginio instituto, bet jam vis dėlto pavyko neakivaizdžiu būdu baigti VU Matematikos fakultetą bei vėliau apsiginti fizikos ir matematikos mokslų daktaro laipsnį. Dėstė Kauno politechnikos institute buvo, docentas. Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) atkūrimo bei visuomeninio judėjimo „Sambūris“ atkūrimo iniciatorius. Vėliau VDU prorektorius, VDU Senato narys. Tarp daugelio jo studentų teko ir man klausyti A. Karoblio tikimybių teorijos paskaitų. Jis mylėjo gyvenimą ir mokėjo džiaugtis jo privalumais.

Nors sakydavo, kad niekada nebus jokios partijos nariu, vis dėlto 1998-aisiais tapo socialdemokratu ir vadovavo Kauno rajono skyriui, buvo LSDP tarybos narys.

Kovo 11-osios akto signatarės, Signatarų klubo prezidentės Birutės Valionytės įsitikinimu, Antanas Karoblis visą laiką jautė gimtinės žemėn giliai įleistas savo šaknis. Patriotinė Joniškėlio aplinka, sena lietuviška jo dvasia suformavo Antano ir jo bendražygių charakterį, juos drąsino, teikė stiprybės, tiesiog neleido jiems būti kitokiems. Antanas Karoblis visais klausimais turėjo kietą savo poziciją, kurią atkakliai gindavo, nors kartu mokėjo išlikti labai tolerantiškas.

L. Milčius prisimena: Antanas buvo matematikas, todėl viską – įvykius, žmones – vertino nepaprastai tiksliai. Jis skaudžiai išgyveno savo idealų ir realybės neatitikimą.

V. P. Andriukaitis prisimena: pagrindinį Antano bruožą būtų galima įvertinti kaip teisybės sakymą. Savo nuomonę jis visada sakydavo drąsiai negalvodamas apie pasekmes. 1992 metais A. Karoblis pasipriešino nemokšiskai ir neatsakingai rengiamai žemės reformai.... Negana to – pasisakė prieš referendumą dėl „stipraus prezidento“ institucijos. Aišku, kad tautiškieji „ultrapatriotai“ to atleisti negalėjo. Šilutės sąjūdininkai, iškėlę A. Karoblį į Aukščiausiąją tarybą, viešai jo išsižadėjo, pašalino iš savo gretų, šmeižė spaudoje, kaltino susidėjus su „rafinuoto melo bloku“.

Jis visada mąstė apie žmones ir savo vietą pasaulyje, palengva dėstė savo mintis, nuostatas. Jau sirgdamas rašė savo dienoraštyje:

„2006-01-18

.....

Jei iškilo problema ir yra galimybės ją išanalizuoti, tai išspręskime ją iki pat galo – iki išvadų, kad kitą kartą nereikėtų prie jos sugrįžti.

Ar verta įrodinėti tiesą, kai pašnekovas jos nesuvokia ir nesugeba arba nenori atlikti analizės tiesai patvirtinti arba paneigti, įtikinėjimai beprasmingai, o laikas ir pastangos – veltui.

.....

2007-02-27

Kiekviena diena, kiekviena valanda, kiekviena akimirka priartina gyvenimo pabaigą.

Turime džiaugtis ir būti laimingi, kai kiekvienas laiko tarpsnis praleistas prasmingai.“

Anot knygos apie Kovo 11-osios Akto signatarą Antaną Karoblį autorės Birutės Saulės Sabaitės, kiekvienas iš mūsų susikuria tokį pasaulį, kokį nori susikurti. Antanas Karoblis į pasaulį žvelgė kaip mylintis Lietuvą pilietis, kuriam būdinga didelė tolerancija ir inteligencija. Tai rodo ir paauglystės, ir subrendusio mokslininko, dėstytojo, politiko veikla, jo pastangos padėti gimtajam Pasvalio kraštui.

Bene būdingiausias Antano Karoblio bruožas – matyti žmonėse gera ir pačiam daryti gerus darbus vardan savo gimtojo krašto ir jo žmonių. Tie procesai nesibaigia – juos turime tęsti. Todėl pamąstykim, ką gero galim nuveikti mes patys ir niekada nebūkime abejingi.